

Aan alle begeleiders die werken met onze derdejaars voltijdstudenten

Betreft: informatiebrief semester 5, voltijd 3

Inmiddels hebben de studenten alweer het derde jaar van hun opleiding bereikt! Tijd voor de volgende stap. Met dit bericht proberen we je meer inzicht te geven in dat wat de student de komende tijd te wachten staat in de opleiding. Zo hopen we je beter in staat te stellen onze studenten te begeleiden en van feedback te voorzien, zowel mondeling als schriftelijk in Scorion.

Hoe ziet het curriculum er ook alweer uit?

Studenten werken op de academie en in de praktijk aan de bekwaamheidseisen voor het beroep van leraar basisonderwijs. Tijdens de opleiding werken studenten elk semester in maximaal twee onderwijseenheden, waarin verschillende basisschoolvakken in samenhang aan bod komen. De inhoud van de basisschoolvakken staan telkens in het teken van een aantal leertaken. De praktijk komt via deze leertaken (gebaseerd op het dagelijkse werk van de leraar) meer de academie binnen dan voorheen en is daardoor meer een geïntegreerd onderdeel van het opleidingsprogramma. Daarnaast bevat het programma trainingen voor eigen vaardigheid op de basisschoolvakken en krijgen studenten studiecoaching. Feedback en feedforward spelen een heel grote rol in de ontwikkeling van onze studenten. Hiervoor gebruiken studenten het digitale programma Scorion.

Korte terugblik op het afgelopen semester

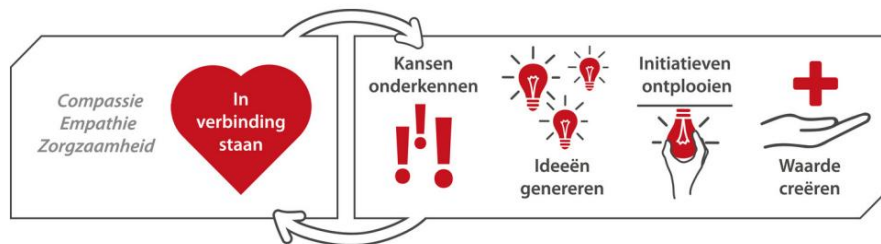
Studenten volgden in het afgelopen semester twee dagen per week de onderwijseenheden '4A: Leren voor het Leven' en '4B: Afstemmen op onderwijsbehoeften'. In de eerstgenoemde onderwijseenheid hebben zij gewerkt aan het begeleiden van kinderen bij het ontdekken van de wereld en hun plek daarbinnen, waarbij de vakken Nederlands, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuur, Milieu en Techniek (NMT) en godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming (GLV) aan bod kwamen. In de tweede hebben zij geleerd af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de groep, door inzet van formatief handelen. Hierbij kwamen de vakken Wiskunde, Engels, Bewegingsonderwijs en Handschriftontwikkeling aan bod.

Waar werken onze studenten aan in het vierde semester?

In semester 5 krijgen studenten een vervolg op bovengenoemde twee onderwijseenheden.

In de onderwijseenheid '5A: Leren voor het leven' leren studenten vorm te geven aan actief (wereld)burgerschap in de klas. Dit doen zij door zich samen met de kinderen in te zetten voor een betere wereld, met behulp van onderwijs in sociaal ondernemen (zie figuur 1). Belangrijk bij dit ontwerp is dat niet de lesmethode of de ideeën van de student leidend zijn, maar de ideeën en initiatieven van de leerlingen. Zij hebben in dit proces dus de hoofdrol! Aan de student de taak om de leerlingen hierbij goed te begeleiden en om lesdoelen op gebied van o.a. (wereld)burgerschap, Aardrijkskunde, Geschiedenis, NMT, GLV, ICT en Nederlands hieraan te koppelen. Bovendien zullen studenten dit schooljaar gebruikmaken van de werkvormkaarten die zijn ontwikkeld binnen het Small Scale Partnerschap (Erasmus+). Deze kaarten, bedoeld ter ondersteuning van het leren sociaal ondernemen, worden door studenten ingezet bij de

uitvoering van hun onderwijs. De internationale onderzoeksgroep zal de ervaringen van studenten monitoren om de werkvormkaarten verder te verbeteren.

Figuur 1: onderwijs in sociaal ondernemen

In het vervolg van de onderwijseenheid krijgen studenten de gelegenheid om te bepalen wat zij 'mooi onderwijs om kinderen de wereld te laten ontdekken' vinden en te analyseren welke bekwaamheden zij nog dienen te ontwikkelen om daar vorm aan te geven. Zij bepalen daarbij, onder begeleiding, hun eigen aanvullende leerdoelen en succescriteria. Vervolgens voeren ze ook activiteiten uit in de praktijk om deze leerdoelen te realiseren.

In de onderwijseenheid '5B: Afstemmen op onderwijsbehoeften' gaan studenten verder werken aan formatief handelen, deze keer gericht op het onderwijs in subgroepen en ondersteuning voor individuele leerlingen. In de grootste leertaak ligt de nadruk op pedagogisch handelen van de student en de vakken Wiskunde en Nederlands.

We werken volgens het gedachtengoed van handelingsgericht werken. Dat maakt dat studenten starten met een onderzoek naar de beginsituatie van de leerlingen, dit onderzoek sluit zo nauw mogelijk aan bij de onderwijspraktijk. Dat kost studenten tijd, de ervaring leert dat het verstandig is om ongeveer twee dagdelen in de week te reserveren voor de activiteiten die horen bij deze leertaak.

Figuur 2: cyclus handelingsgericht werken (HGW)

Het is hierbij van groot belang dat studenten toegang hebben tot de gegevens in het leerlingvolgsysteem van hun stagegroep vanaf de allereerste stagedag. Dat kan via een eigen LOVS-account of via meekijken in het LOVS-account van de mentor. De verkregen gegevens worden niet gepubliceerd, waar sprake is van verslaglegging zullen gegevens geanonimiseerd worden, geheel volgens de afspraken die hierover in het partnerschap gemaakt zijn.

De studenten krijgen in een bijeenkomst tijdens de eerste lesweken een themadag over het samenwerken met ouders. Er wordt van de studenten gevraagd of ze in dit semester ten minste één oudergesprek zelfstandig voeren. Dit mag een gesprek zijn om informatie te verzamelen (in de fase waarnemen van HGW) of een gesprek om informatie terug te koppelen en plannen te maken voor vervolg (fase realiseren van HGW). De mentor of een andere betrokken collega (bijvoorbeeld IB'er) is bij voorkeur aanwezig bij het oudergesprek en geeft feedback via Scorion. Twee kleinere leertaken worden gevormd door de vakken gezondheidskunde en logopedie & leerkracht, beide leertaken volgen wederom het gedachtengoed van handelingsgericht werken.

Bij gezondheidskunde ligt de nadruk vooral op de omgang met leerlingen die opgroeien in complexe situaties, bij logopedie & leerkracht ligt de nadruk vooral op het signaleren en juist handelen wanneer er in de spraak/taal ontwikkeling achterstanden of belemmerende factoren zijn.

In deze onderwijseenheid wordt regelmatig gebruik gemaakt van videobeelden die de student maakt in de praktijk. Het is bij deze beelden vooral van belang dat het leerkrachthandelen van de student duidelijk hoor- en zichtbaar is, ook hiervoor geldt dat we de afspraken volgen die in het partnerschap over filmmateriaal gemaakt zijn¹.

Wat vraagt dit van de begeleiding in de praktijk?

We vragen je ruimte en tijd vrij te maken maakt voor het uitvoeren van zojuist beschreven activiteiten en het geven van feedback via Scorion.

Gebruik de oriëntatiekaarten en dialoogkaarten (vindbaar op

www.marnixacademie.nl/partnerschap en in de 'praktijk-app') om het leren van de student in twee contexten (praktijk en theorie) te stimuleren. Tenslotte nog een verzoek: het gesprek tussen de student, mentor en schoolopleider over voortgangsformulier Praktijkleren 5 moet uiterlijk plaatsvinden in **kalenderweek 2 (11 - 15 januari 2027)**. Dit is van belang in verband met deelname van de student aan het Hoofdphaseassessment. Hartelijk dank alvast!

Meer informatie nodig?

Wij hopen je hiermee een inkijkje te geven in het onderwijs van het vijfde semester en wensen je een plezierige begeleiding van onze studenten toe. Neem gerust een kijkje in de digitale studieobjecten van de onderwijseenheden en/of kijk eens met een student mee.

Mochten er naar aanleiding van dit bericht nog vragen zijn, aarzel dan niet om contact op te nemen met de Instituutsoopleider die gekoppeld is aan jouw school.

Met vriendelijke groet,

Namens de Marnix Academie,

Jessica Kuiper, *programmamaleider Praktijkleren*

Petra Jansen, *kerndocent onderwijseenheid 5A 'Leren voor het leven'*

Bas Bank, *kerndocent onderwijseenheid 5B 'Afstemmen op onderwijsbehoeften'*

¹ Bij het maken van beeldmateriaal wordt gewerkt volgens de privacy-afspraken in het partnerschap (naar AVG). Het verwerken van beeldmateriaal door een student is in basis toegestaan maar alleen ten behoeve van de opleiding van de student. Het gaat hierbij om beeldopnames in de klas, zonder dat er één of een paar kinderen specifiek gevolgd en gefilmd worden en de student primair in beeld is. Dit beeldmateriaal wordt direct na verwerking verwijderd van opnameapparatuur, wordt niet gepubliceerd en wordt bewaard op de Marnix Academie, volgens de in het HBO geldende bewaartermijnen, in een beveiligde omgeving. Het materiaal is niet toegankelijk voor onbevoegden en wordt na de bewaartermijn vernietigd.